

Академична разходка в земите на ранното християнство

“Чели ли сте някога книгата Откровение?” - попита туристическият гид, обръщайки се към групата туристи, стояща пред него. В мрака на богато орнаментално украсената пещера на остров Патмос, за която се смята, че е точното място, където апостол Йоан е получил видението си от Исус Христос, туристическият водач не можа да види усмивките, които се глъзнаха по лицата на хората, пръснати в сенките на пещерата. “Да, да - настояваше той, - чели ли сте някога книгата Откровение?” - като този път зададе въпроса на мъжа, стоящ непосредствено вдясно от него. В този момент смехът избухна неударимо, тъй като туристът, към който се бе обърнал, беше д-р Ранко Стефанович - един от най-големите адвентни авторитети върху книгата Откровение и автор на крупен коментар върху нея. В последвалата весела атмосфера бе направено важно уточнение - групата от 40-тина туристи, пред която гидът се бе изправил, бе само част от около 250 адвентни учени и административни ръководители от целия свят, събрали се за голяма академична конференция в южномалоазийската част на Турция, които в момента посещаваха някои от местата, описани в Откровение 1-3 глави.

Главната улица на Лаодикия.

Древна Лаодикия е бил доста комфортен град. Имал е собствен колизеум, бани, акведукт. Нищо чудно, че християните в него лесно са привикнали към удобствата му.

ната конференция Марк Финли, както и съботната проповед, изнесена от пастор Ян Полсън, отправиха предизвикателство към участниците в конференцията да поставят новите си теологични виждания в контекста на мисионските предизвикателства на бързо разрастващата се църква.

Пет от продължила десет дни конференция бяха специално запазени за разглеждане на археологическите забележителности на библейските градове Ефес, Смирна, Тиатир, Сардис, Пергам, Филадельфия и Лаодикия, няколко други елинистични градове от същата историческа епоха, както и Патмос, острова, на който е бил заточен апостол Йоан. Професионални туристически гидове водеха групите на места, като масивния амфитеатър

Част от баните на града.

в Ефес (където се случва бунтът срещу Павел и сподвижниците му, описан в Деяния 19 и 20 глави), наскоро приключения археологически обект на мястото, където се намирала древната Лаодикия, както и театралния акропол в Пергам.

“Подобно пътуване не ти се случва често - коментира един от участниците в конференцията, докато почива под оскъдната сянка на руините на древноримски гимнастически салон в Сардис. - Докато гледах археологически разкопки като тези започвах да си представяш страстта, с която Павел е проповядвал пред хората, живели някога тук. Когато пък обърна внимание на разстоянията и трудностите, с които са се сблъскали апостолите, докато са създавали и посещавали тези църкви, придобивам нова решителност да работя още по-усърдно в своя ъгъл на “лозето”.

По време на едно от заключителните събирания фокусът се съсредоточи върху изготвянето на общо изявление от страна на участниците във Втората библейска конференция, адресирано към църковните лидери, адвентната академична общност и миряните по целия свят. В документа се призовава всяка една от тези групи да затвърди убеждението си във върховенството на Писанието в живота на църквата, да отдаде място на непреставащата значимост на Духа на пророчеството в адвентното движение и да работи за завършване на мисията на църквата на тази земя.

Adventist World

АФРИКАНСКАТА ВРЪЗКА

През последните години се забелязва все по-нарастващ интерес от страна на библейските учени по отношение на съботата. Книгата на Чарлз Бранфорд “Корейската връзка” предизвика бурни разисквания и изучаване на мястото на Африка в библейското пророчество. Досега текстът в Псалм 68:31 рядко е бил разглеждан в светлината на събитията, предсказващи Второто пришествие.

Това е изненадващо, предвид познатия текст, че Евангелието ще бъде проповядвано “по целия свят” или “до краищата на земята”.

През януари 2005 г. един брой на “Интерпретация: Списание за Библия и теология” допълнително възбужда дискусия, тъй като целият брой е посветен на съботата и много учени от редица реномирани семинарии изследват произхода на съботата, причината за съществуването ѝ и ползата от нея в съвременната епоха. Но най-важен е фактът, че въпросът за съботата се разисква все повече и адвентистите имат мястото си в диалога. По този начин “Корейците на съботата” е мощно свидетелство. Тя е и важен отклик на широката мултиденоминационен интерес по въпроса.

Още през 60-те години на XIX век Елн Уайт е насърчавала Андрюс да напише книга за съботата в човешката история и споменава за този негов труд в книгата си “Великата борба”, казвайки: “Историята на съботата в Етиопия и Абисиния е особено забележителна.” В една от главите със заглавие “Съботата по време на тъмните векове” Андрюс е написал следното: “Търсим и намираме съботата сред онези, които никога не са се покорявали на римския понтиф. В Централна Африка още от началото на християнската ера - вероятно още от времето на обръщането на етиопския офицер и велможа (Деяния 8:26-40 - б. р.) - са съществували църкви в Абисиния и Етиопия. Вследствие от това, че тяхното местоположение е било във вътрешността на Африка, абисинците престанали да бъдат познати на останалото християнство в продължение на пет века. По времето, когато Европа ги изгубила от погледа си, съботата и неделята в католическата църква били считани за “сестри”. Хиляда години по-късно тези африкански църкви били посетени отново и, макар да били обкръжени от гъстия мрак на езичество и мохамеданските преразсъдци и до голяма степен повлияни от тях, все пак било открито, че в края на този период те поддържали съботата и първия ден така, както ги поддържала католическата църква по времето, когато ги загубила от погледа си.”

Според учените “в последните дни проповядването на Евангелието е фокусната точка на всички знамения. През нея трябва да бъдат разбирани всички останали такива.” Удивителният отклик на африканския континент на проповядването на Евангелието е наречено от Елизабет Айсичей “четвъртата велика ера на християнска експанзия”. Аз бих го нарекар изпълнение на Откровение 14:6-12, което е “вечното Евангелие”, проповядвано в последното време. В този смисъл събитията са един от знаците за края на времето.

Емъри Тоблерт - председател на Факултета по история в “Хоуърд Юнивърсити”, Вашингтон

Неделята - запазена за поклонение?

По време на дебат, предизвикан от разрастването на т. нар. “неделно пазаруване” с множество отворени магазини и търговски центрове, Конференцията на католическите епископи от Белгия изрази мнението си, че неделята трябва да остане колкото е възможно повече ден за почивка. “За всички този ден е синоним на почивка. Той позволява на хората да посветят време на семейството и приятелите си. В общество на дълбок индивидуализъм колективното ограничаване на работните часове е необходимо, за да се позволи един минимум на семеен контакт и истинско културно и колективно свободно време

- започва изявлението. - Подлагането на неделята на комерсиалния натиск се прави за сметка на обществения живот” - се казва още. Накрая декларацията припомня, че “за християните неделята е също благословен и осветен ден, “Господният ден”, който позволява на хората да посветят време на колективна молитва и поклонение, както и на християнски размисъл, и ден за възхищение пред красотата на творението”. “Ето защо епископите от Белгия не биха желали да видят неделята да се откъсва от оригиналния ѝ смисъл и да става ден като другите” - завършва изявлението.

Catholic News Agency

Дева Мария се смята за пресечната точка на културите

Египетски мюсюлманин и заместник-директор на популярен италиански вестник пише, че Дева Мария може да бъде фигурата, която събира християни и мюсюлмани заедно. Магди Алам от *Il Corriere della Sera* отправил апел от страниците на националния ежедневник към мюсюлманите, живеещи в Италия, да посетят параклисите на Мария. Журналистът е убеден, че образът на Дева Мария е точката, в която се срещат мюсюлманите и християните.

“Мария присъства в Корана, отделена ѝ е цяла сура и се споменава на още 30 места. В мюсюлманските страни има светини, посветени на Мария, които са обект на благоговение и поклонничество от страна на верните християни и мюсюлмани” - казва той и задава въпроса: “Ако това се случва в мюсюлмански страни, защо да не може да стане в християнска държава, особено в историческо време, в което се нуждаем да дефинираме символите, ценностите и фигурите, които обединяват религиите, духовността и културите?”

Витори Месори, автор на книга интервю с папа Йоан Павел VI, и кардинал Йозеф Ратцингер (сега Бенедикт XVI), също писа във *Il Corriere della Sera* в подкрепа на Алам. Той каза, че диалогът между християни и мюсюлмани “може да започне наново от Мария”. *Zenit*

Първият рапър става телевизионен проповедник

Легендарният Къртис Блоу, известен като първият рапър, влязъл в музикалния мейнстрийм, ще става водещ на телевизионни религиозни проповеди по американската телевизия с цел да поучава и напътства младите.

В шоуто си освен проповеди, той ще включва участията на гости от света на хип-хопа. Обещава също така и брейкднесънщи на живо, хор от млади госпъл изпълнители и много други неща.

В момента Блоу води църковни служби в църква в Харлем, Ню Йорк, и твърди, че новите проповеди ще бъдат предназначени за хора на всякаква възраст.

Исключително странно е опитът да бъде съчетан такъв елемент от съвременната култура, какъвто е рапът, с християнството. Този жанр в черната музика е силно наситен с крайни форми на социален протест. В общия случай текстовете на тези песни са изпълнени с насилие, оржкия, секс и открито отхвърляне на авторитетите в обществото. *ХМ*